dat ons nog veel plezier gaf, al liep het ook anders af, dan we verwachtten.

Mijn eerzucht was door de menigvuldige successen aangespoord, die mijn kameraden van de handels- en oorlogsmarine behaald hadden, doordat zij door beschildering en andere handige veranderingen van den bovenbouw hun schepen onkenbaar voor den vijand gemaakt hadden.

Wij hadden in de voorbije mooie dagen een wonderbaarlijken stoomschipbedrieger gemaakt, om door in de verte passeerende stoomschepen niet als onderzeeboot herkend te worden. Uit zeildoek hadden we een schoorsteen gemaakt, die met verscheidene ringen van ijzerdraad aan den periscoop te bevestigen was en dan flink omhoog steken kon. Voor den toren was een bekleeding van zeildoek uitgedacht, die het middelste bovendek van een klein stoomschip verbeelden moest.

Zoodanig voor alle mogelijkheden uitgerust, voeren we in den heerlijksten zonneschijn voort, tot op een avond om halfacht aan stuurboord vooruit een stoomschip opdook. Wij bemerken spoedig, dat het heel dicht langs ons voorbijkomen moet, wanneer wij onzen koers volhouden. We houden daarom van hem af en beginnen met het beproeven van onzen bedrieger.

De ,,schoorsteen" wordt aan den periscoop gebonden en blaast zich tot zijn forsche grootte op in den wind ; om hem nog een ,,echter" voorkomen te geven, verbranden we aan zijn onderste einde in olie gedrenkt poetskatoen. Daarenboven verdwijnt de toren onder het een beetje fladderende ,,bovendek."

Maar het plichtvergeten katoen smeult slechts afschuwelijk en wil geen rook van zich geven. Alles staat er met opgeblazen wangen omheen en doet vergeefsche moeite, tot de marconi-telegrafist, een schrandere Berlijner, een luchtpomp erbij haalt en in onzen imaginairen stoomketel een geweldigen gloed ontvlamt. Een hoera beloont zijn kunst, en — aan den bovenrand van den ,,schoorsteen" verschijnt een teer wolkje, om zich spoedig in het niet op te lossen.

We lachen en willen reeds zonder rook doorvaren, als de bootsman Humke met een conservenblikje vol teer aankomt. De luchtpomp treedt weer in werking, en eindelijk kan onze ,,schoorsteen" voor rookend doorgaan.

Het resultaat was in ieder geval verbluffend. Want het stoomschip ginds verandert plotseling zijn koers en — draait recht op ons aan.

Dat was niet juist onze bedoeling ; ik laat direct onze masten strijken en alles duikklaar maken ; het bovendek verdwijnt, en met een diepe buiging zinkt onze prachtschoorsteen in elkaar.

Nauwelijks ziet het stoomschip dat en herkent den onderzeeër, of daar grijpt een wilde ontzetting hem aan. Het draait weer recht van ons af en begint te vluchten, terwijl hij dikke pikzwarte rookwolken uitstoot, die we niet zonder een beetje afgunst te voorschijn zien komen.

Onverdroten hijschen we thans onzen schoorsteen opnieuw, de masten gaan weer omhoog, en terwijl ons stoomschip in wilde vlucht wegsnelt, staan wij daar en lachen tranen.

Het komische van de gansche situatie was echter ook aangrijpend.

Onze mooie bedrieger, die ons onopvallend moest maken, had ons juist de opmerkzaamheid van het brave stoomschip op den hals gehaald. Waarschijnlijk hield het ons voor een wrak of een ander in nood verkeerend vaartuig en kwam vermoedelijk met de beste bedoeling nader, om zich plotseling voor de duivelsche list van een huichelachtige onderzeeboot te zien. — Wat de menschen aan boord wel gedacht hebben, toen ze zich van hun eersten schrik hersteld hadden? Zeker waren ze er ten slotte reusachtig trotsch op, deze nieuwe list van de ,,piraten" zoo handig ontgaan te zijn.

En wij zouden zoo trotsch zijn geweest, indien onze attrappe beter gewerkt had.

Wij lieten ons echter niet ontmoedigen, maar verbeterden onze vinding met het gevolg, dat we twee dagen later een tegemoetkomend stoomschip onder geweldige rookontwikkeling onherkend voorbijstoomden.

De Hel.

Juni liep langzamerhand ten einde en helaas ook het goede weer.

Opkomende zuidwestelijke deining en het uitblijven van de gehoopte medestrooming waren teekenen van een in het Zuiden langs den loop van den golfstroom loopend stormcentrum.

Zoo varen we nog een dag.

Tegen den avond begint het zwoel en drukkend te worden ; achter bloedroode dampsluiers gaat de zon aarzelend onder.

Dreigend uitziende lucht en hevig weerlichten, daarbij een snel toenemende vochtige zwoelte in de atmosfeer verkondigen de nabijheid van den golfstroom. In den nacht begint het buitengewoon hevig te onweeren, met een aan alle kanten omloopenden wind en wild door elkaar loopende zee, die het sturen aanmerkelijk verzwaart.

Opmetingen wijzen op een stijgen van de temperatuur van het water, die tenslotte tot op achtentwintig graden Celsius stijgt : Wij zijn in den golfstroom, die zijn omtrek in de lucht boven zich door een vochtigen krans van de zwaarste tropenonweders aangeeft.

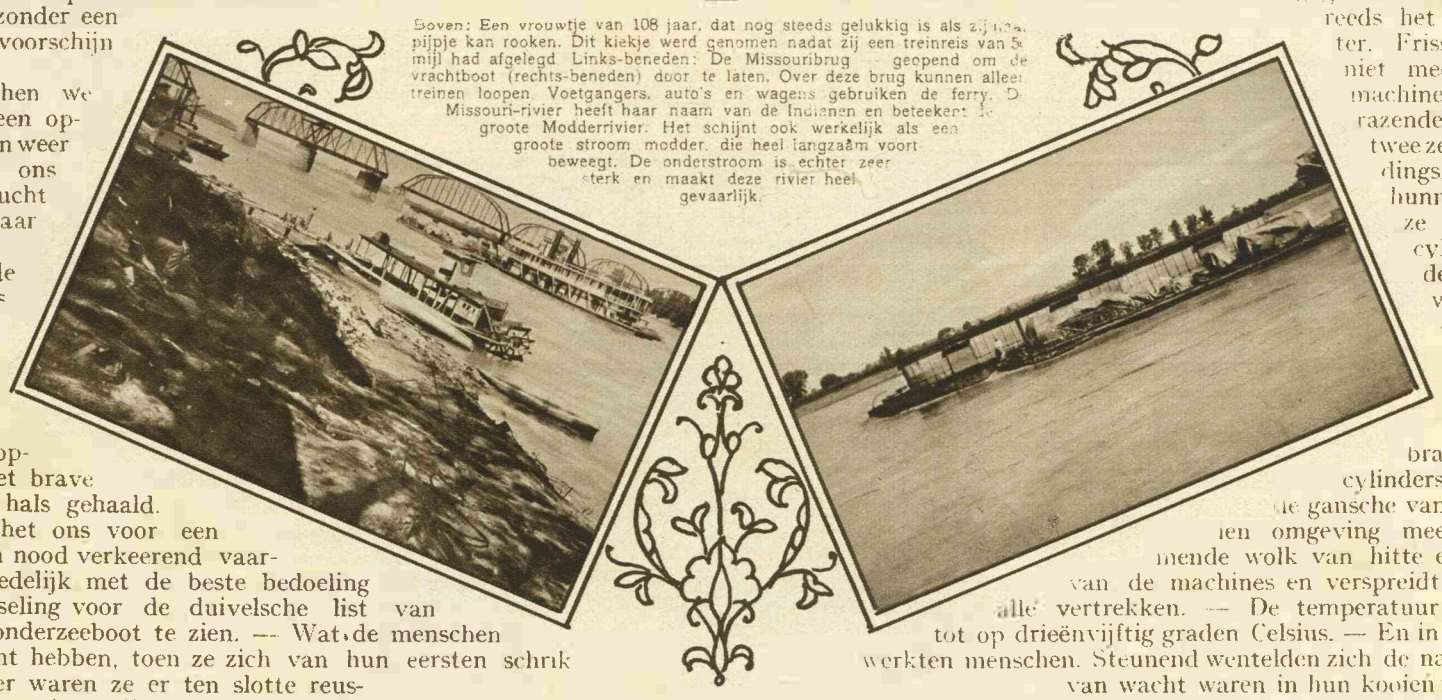
Sterk lichten van de zee en hevige atmosferische storingen zijn verdere begeleidende verschijnselen van den stroom. We bemerken dit aan ons vonken-toestel, dat door de spanningen van de electrisch overladen lucht onrustig wordt en begint te staken. Tot nu toe heeft het ons iederen dag de legerberichten van het station Nauen getrouw overgebracht.

Het lichten van de zee hindert den uitkijk heel erg ; men is dikwijls bijna verblind, de oogen worden geprikkeld en de blik onzeker gemaakt door het voortdurende vonkelen van de oppervlakte der zee in den diepzwarten nacht. Dat is nu heel onaangenaam, want we komen thans in een streek, waar vele stoomvaartlinies elkaar snijden en dubbele voorzichtigheid op haar plaats is.

Kiekjes van Missouri, U. S. A.

Boven: Een vrouwtje van 108 jaar, dat nog steeds gelukkig is als zij haar pijpje kan rooken. Dit kiekje werd genomen nadat zij een treinreis van 5 mijl had afgelegd. Links-beneden: De Missouribrug — geopend om de vrachtboot (rechts-beneden) door te laten. Over deze brug kunnen alleen treinen loopen. Voetgangers, auto's en wagens gebruiken de ferry. De Missouri-rivier heeft haar naam van de Indianen en beteekent de groote Modderrivier. Het schijnt ook werkelijk als een groote stroom modder, die heel langzaam voortbeweegt. De onderstroom is echter zeer sterk en maakt deze rivier heel gevaarlijk.

Daarbij wordt het weer uiterst boosaardig ; een sterke deining komt op, zware hagelbuien kletteren op het dek en in de schuimende opgezwiepte golven, het waait met windsterkte elf tot twaalf.

In de rondte over de kokende zee hangen zware zwartachtige ballen van wolken, waaruit het onophoudelijk vaalgeel flikkert : heele langzijden van bliksems. Dan maakte de lucht daarbuiten plotseling plaats voor diepzwarten nacht terwijl op sommige oogenblikken het schip en het omgevende water in groenachtige lichten opvlammen, in alle onderdeelen zichtbaar. . . .

De gansche atmosfeer is in een brullenden opstand, het rolt boven ons met een enkel, ononderbroken donderkraken, we komen in het centrum : een heksendans van voorwereldlijke onweders raast om het schip, het is als het einde der dagen . . .

Plotseling duiken achter ons de toplantaarns van een groot stoomschip op. We kunnen hem in den donkeren nacht ongezien uit den weg gaan. Op een afstand gaat het als een lichtende verschijning voorbij ; het is een passagiersschip, dat, volgens zijn koers, uit de Middellandsche Zee komt. Ik moet bekennen, dat wij zijn rijen van lichten toch met een beetje afgunst nakeken, tot regen en duisternis het weer opslokten.

Den volgenden dag bereikte het onweer zijn hoogtepunt. Orkaanachtige buien kwamen aanvegen, de lucht was onafgebroken door schuim vervuld. Het water komt niet meer in stralen neer, het zijn gansche watervallen, het zijn muren van water, die daar voor ons neerstorten en heel pijnlijk op gezicht en handen slaan. De regen is zoo dicht, dat men er niet meer doorheen kan zien. Om slechts een beetje uitkijk te verkrijgen, moet men een kleine glasschijf voor het oog houden, met het resultaat, dat een kleine stortbeek van de schijf in de mouw gewaaid wordt.

Het schip werkt buitengewoon zwaar in de woedende zee. De golven werpen het heen en weer, zoodat het in al zijn voegen kraakt; menig keer helt het zoo over, dat men zich met de eene vrije hand nauwelijks nog aan de borstwering van de ,,badkuip" kan vasthouden.

Het is een hel.

Maar het is niets tegen de hel daaronder in het schip, vooral in de machinekamer.

Bij de wilde zee moeten natuurlijk alle luiken gesloten zijn ; ook het torenluik kan slechts af en toe opengehouden worden. Wel werken twee groote ventilators onophoudelijk. Maar de frissche lucht, die ze uit de zorgvuldig voor brekers beschutte ventilatieschacht naar beneden zuigen, wordt door de gulzige Dieselmotoren direct verslonden. De vraatzuchtige monsters geven vol ondank daarvoor slechts hitte af, zware, drukkende hitte met vreeselijke oliewaseming bezwangerd, die nu door de ventilators in een kringloop door alle ruimen geperst wordt. Verfrissching kan zoo'n ventilatie niet meer brengen.

De lucht in het schip is daarbij tot een fantastisch hoogen graad met vocht verzadigd. Men gelooft er heelemaal niet meer in te kunnen ademen en ziet gelaten of met galgenhumor het oogenblik tegemoet, wanneer men eigenlijk tot visch zou moeten worden. Bij gesloten luiken vergaart zich in de afgesloten scheepsruimten overal zweetwater, dat in de warmte weer verdampt, alles vochtig maakt en beschimmelen laat. Alle laden en de deuren der kasten zetten uit en klemmen ; daarbij komt het natte goed, waarmee de mannen van de wacht van den toren komen en dat nu de geheele boot verpest.

Men kan zich in 't geheel geen voorstelling maken van de atmosfeer, die zoo langzamerhand ontstaat, van de helletemperatuur, die in het schip broeit.

We hadden in den golfstroom een buitentemperatuur van acht en twintig graden Celsius. Zoo warm was reeds het ons omringende water. Frissche lucht komt er niet meer binnen, en in de machinekamer hameren in razende vierkwartsmaat twee zescylinderige verbrandingsmotoren. De kracht hunner explosies werpen ze in de wervelende cylinders, met gloeienden adem braken de verbrande gassen door de opening voor den afgewerkten stoom naar buiten, maar de gloed van de onafgebroken verbrandingen blijft in de cylinders en deelt zich aan de gansche van olie druipende, staalen omgeving mee ; een adembeklemmende wolk van hitte en oliedamp gaat uit van de machines en verspreidt zich drukkend door alle vertrekken. — De temperatuur steeg in deze dagen tot op drieënvijftig graden Celsius. — En in zoo'n hel leefden en werkten menschen. Steunend wentelden zich de naakte mannen die vrij van wacht waren in hun kooien ; aan slapen was nauwelijks te denken, en wanneer iemand juist op het punt was, in een doffen dommel te verzinken, dan wekte hem het over het voorhoofd onophoudelijk in de oogen loopende zweet tot een nieuwe kwelling.

Bijna als een verlossing schijnt het, wanneer de acht uur rust voorbij zijn en de nieuwe wacht in de centrale of in de machinekamer roept.

Nu echter begint de marteling pas. Slechts in hemd en broek gekleed staan de mannen op hun post, een doek om het voorhoofd gebonden, die het zweet van de oogen verwijderd moet houden. Het bloed gloeit en raast in de slapen, als koorts kookt het in alle aderen ; slechts met de grootste wilsinspanning gelukt het, het met zweet overstroomde lichaam tot mechanische werkzaamheid te dwingen en zich in de vier uren wacht staande te houden . . .

Maar hoe lang nog zal het uit te houden zijn?

Ik heb in die dagen geen dagboek meer gehouden en vind slechts de aanteekening : ,,Hooger mag de temperatuur niet meer stijgen, wanneer de mannen in de machinekamer het nog uithouden moeten."

Maar ze hebben het uitgehouden, ze bleven standvastig als helden, ze deden hun dienst, uitgeput, gloeiend en met zweet bedekt.

(Wordt vervolgd).